

FEM UNA ESCAPADA

La ruta dels càtars: castells del sud de França

Visita a Carcassona i el seu entorn

Si disposem de tres o quatre dies i ens ve de gust fer turisme històric, val la pena fer la ruta dels càtars. El catarisme és una confessió cristiana i gnòstica difosa, des del segle X fins al XIV, amb fluxos i refluxos, per l'Àsia Menor, els Balcans, el nord d'Itàlia, Occitània, Renània, Xampanya i Catalunya; així doncs, el catarisme es va estendre per tota la Cristiandat, tant en l'àmbit occidental

llatí, com en l'àrea oriental bizantina ortodoxa. Els seguidors d'aquest corrent es coneixen com a càtars o també albigesos. Sovint s'anomenaven a ells mateixos Bons homes o Bons cristians.

L'Occitània-Llenguadoc és la zona on aquesta religió es va establir de manera més sòlida amb l'ajuda dels senyors feudals que van adoptar la fe càtara.

La base del catarisme era la dualitat del bé i del mal. Els càtars identificaven la matèria com a principi del mal, raó per la qual no creien en la propietat. Confiaven en l'ascetisme i l'abstinència dels plaers del món per alliberar l'esperit. L'església catòlica havia va veure aquesta religió com una heregia i la Inquisició va aconseguir aniquilar-la al segle XIII. Més tard,

els franciscans recollien alguns dels principis del catarisme i això el va fer acabar de desaparèixer.

La proposta és doncs, creuar la frontera francesa i visitar Carcassona, ciutadella emmurallada on el catarisme es va desenvolupar especialment durant els segles XI i XII. Dues muralles rodegen el castell comtal que data dels segles XII i XIII. Una mica més tard, fora de les muralles es va anar configurant una nova ciutat: la Bastide Saint-Louis.

Comencem per Carcassona

La ciutat de Carcassona resulta un bon punt de partida per fer la ruta. En aquesta ciutadella emmurallada el catarisme es va desenvolupar, sobretot durant els segles XI i XII. Dues muralles rodegen el castell comtal

que data dels segles XII i XIII. Una mica més tard, fora de les muralles es va anar configurant una nova ciutat: la Bastide Saint-Louis.

Al nord de Carcassona:

Al nord de Carcassona, a uns 15 quilòmetres, trobem els quatre castells de Lastours: Cabaret, Tour Régine, Fleur Espine i Quertinheux. Van resultar clau entre els segles XI i XVIII perquè controlaven el pas a la zona. També al nord trobem les abadies medievals de St. Papoul i Villelongue. Precisament aquesta darrera va jugar un paper molt important contra el catarisme.

També al nord, però una mica més lluny, recomanem guardar una estona per conèixer la ciutat d'Albí, punt de naixement del moviment dels albigesos al segle XII. La monumental catedral gòtica de Santa Cecília bé val una visita. Però a banda de la ciutat i dels monuments, la ciutat ofereix una altra meravella al visitant: el Museu de Toulouse-Lautrec que permet seguir la vida i obra de l'artista que va néixer en aquesta vila.

Al sud de Carcassona:

Al sud de la ciutat de Carcassona trobem els castells càtars més famosos:

Arques: Aquesta fortalesa té una forma ben curiosa que assegurava la seva protecció davant els invasors. El castell va ser declarat Monument Històric Artístic el 1887 i la torre de l'Homenatge és de propietat municipal des de 1910.

Montsegur: El castell, situat al sud-oest de Carcassona, sovint s'ha considerat el símbol del catarisme. El va

construir l'Església càtara i va servir de refugi per als perseguïts. Els seus enemics l'anomenaven la Sinagoga de Satanàs o el Vaticà de l'Heretgia.

Peyrepertuse: És el més gran dels castells càtars i per això se'l considera el conjunt més important i espectacular. Està situat sobre un penya-segat que precisament li dóna el nom de Perapertussa: pedra tallada. També es conserva part de la capella de Santa Maria.

Quéribus: El castell data dels segles XIII i XIV. Està construït sobre un pic rocós i va ser el darrer centre de resistència dels càtars. Va aguantar 11 anys més que Montsegur. La vista de la regió, des de dalt de tot, és espectacular.

A banda dels castells, tota la zona és plena d'abadies medievals que també mereixen una visita. Si més amunt de Carcassona hem pogut visitar les de Sant Papoul o la de Santa Maria de Villelongue, més al sud d'aquesta ciutat, hi ha les d'Alet-les Bains, Sant Policarpi, Sant Hilari, Font-Froide o la de Lagrasse.

Un tomb per Barcelona

A vegades el que tenim més a prop no el valorem, aprofitem aquestes vacances per fer un tomb per Barcelona, la ciutat que tenim ben a prop, treiem-li profit.

Superfície

Barcelona ciutat ocupa una superfície de 91Km2.

Població

Un milió sis-cents mil habitants, aproximadament.

Administració

Barcelona és la capital del Principat de Catalunya, de la comunitat autònoma catalana i també capital de província.

Clima

Barcelona gaudeix d'un clima mediterrani, amb temperatures no extremes. Cal dir que la temperatura mitjana a Barcelona és de 16 graus i mig. Els hiverns són suaus i els estius calurosos. La humitat relativa se situa al voltant del 70%.

Geografia

A Barcelona es presenten tres unitats geogràfiques, la serralada del litoral, el pla de Barcelona i els deltes del Besòs i del Llobregat. La serralada del litoral inclou la serra de Collserola (Tibidabo), i altres serrats com el turó del Falcó (249m) i la muntanya de Pelada (261m). Al pla de Barcelona hi convergeixen els dos grans eixos de comunicació que travessen la

Catalunya central: el Llobregat i la línia Besòs-Congost- Ter. En aquesta plana baixa sobresurt Montjuïc (173m).

Museus

Barcelona és també capital cultural i mostra d'això és la gran quantitat d'interessants museus que es poden visitar. A continuació n'esmentarem alguns: Casa Museu Gaudí, Fundació Joan Miró, Fundació Antoni Tàpies, Fundació Thyssen, MACBA, Museu d'Art Modern, Museu Picasso, Museu Nacional d'Art de Catalunya, Museu de la Ciència, Museu Etnològic, Museu del Barça, entre d'altres.

Tradicionalment, es divideix la ciutat Comtal en quatre nuclis que corresponen a quatre etapes de desenvolupament de la ciutat. Un dels nous símbols de Barcelona és la Torre Agbar, un gratacel situat a la Plaça de les Glòries catalanes. Va ser dissenyat per l'arquitecte francès Jean Nouvel i es va inaugurar el 16 de setembre de 2005. Amb una alçada de 144 metres, és el tercer edifici més alt de la ciutat, després de l'Hotel Arts i la Torre Mapfre.

L'estructura primitiva inclou l'edificació en el mont Tàber, on encara es poden veure restes de les antigues muralles romanes. Actualment, estariem parlant de la zona de la plaça Sant Jaume, amb l'Ajuntament i el Palau de la Generalitat. Dins el Barri Gòtic es

troben els principals edificis de la ciutat medieval, com la Catedral, el Palau del Bisbe, la Pia Almoina i el conjunt arquitectònic de la plaça del Rei.

El Recinte medieval està situat al voltant de l'antic recinte romà. Aquí hi trobem les esglésies parroquials gòtiques de Santa Anna i del Pi, al barri de Montsió. Tirant més a prop del mar, hi ha l'església de Santa Maria del Mar, al barri de la Ribera. Al barri de Montcada s'ubica el Museu Picasso. La Rambla és el passeig més característic de Barcelona. Destaca aquí l'església de Betlem, el mercat de la Boqueria i el Palau de la Virreina, a la plaça de les Flors o de Sant Josep. A l'esquerra de la Rambla podem veure el palau Güell, obra de l'arquitecte Antoni Gaudí. També hi ha l'antic monestir de Sant Pau i la capella romànica de Sant Llützer. Baixant per la Rambla, a la dreta, hi ha el gran recinte de les Drassanes Medievales, actual Museu Marítim. Paral·lela a la façana marítima, hi trobem la que havia estat la zona de l'aristocràcia dels segles XVI i XVII. En aquesta zona trobem l'església de la Mercè. També la Llotja, els Porxos d'en Xifré, l'Escola de Nàutica i l'Antiga Duana, que és l'actual seu del Govern Civil. També el recinte medieval inclou el Parc de la Ciutadella, on hi ha el zoològic i el Parlament de Catalunya. Al passeig de Lluís Companys hi trobem l'Arc de Triomf, que representa l'entrada de

l'Exposició Universal que es va celebrar a Barcelona el 1888; i el Palau de Justícia.

L'altre nucli barceloní correspondria a la zona anomenada de l'Eixample, construïda segons el pla Cerdà del 1859, que es caracteritza per la distribució de carrers en forma de quadrícula. La majoria dels edificis de l'Eixample van ser construïts entre els anys 1860 i 1930. A la zona de l'Eixample podem fer especial esment del passeig de Gràcia, on abunden edificis modernistes, com és el cas de les Cases Milà o Pedrera (1909) i Batlló (1904), totes dues obres de Gaudí.

A la part alta de l'Eixample s'aixeca, majestuosa, la Sagrada Família (Antoni Gaudí) i altres edificis modernistes, com ara l'Hospital de Santa Creu i de Sant Pau.

L'Escola Industrial, la plaça de la Universitat on hi ha la Universitat de Barcelona i l'antic clínic també són llocs d'interès a l'Eixample.

La muntanya de Montjuïc, va ser urbanitzada, juntament amb la plaça d'Espanya, amb motiu de l'Exposició Internacional del 1929 i posteriorment remodelada durant els Jocs Olímpics de Barcelona, amb l'Estadi Olímpic, les piscines de Picornell i el Palau Sant Jordi. En aquesta zona hi ha també el Poble Espanyol.

